

דמי מזונות

חוק המזונות

חוק המזונות מבטיח תשלום לנשים שבית הדין פסק להן מזונות - גרושות, פרודות, ידועות בציבור או מי שנישאו בשנית - אך בן זוגן החייב אינו ממלא את חובתו כלפיהן. סכום התשלום הוא הסכום שנקבע בפסק הדין או הסכום שנקבע בתקנות חוק המזונות - הנמוך בהם. הסכום בתקנות שווה לסכום הגמלה להבטחת הכנסה להורים עצמאים (משפחות חד-הוריות).

גביית התשלום מהחייבים נעשית בידי רשות האכיפה וההוצאה לפועל (עד אוקטובר 2014 נעשתה בידי הביטוח הלאומי). לפיכך אישה זכאית לתשלום דמי מזונות מהמוסד לביטוח לאומי רק אם היא עצמה אינה נוקטת הליכים לביצוע פסק הדין או לחלופין הפסיקה הליכים כאלה לפני שהגישה בקשה למוסד. כאשר נגבה מהחייב סכום הגבוה מהסכום ששולם לאישה, היא זכאית לקבל מהביטוח הלאומי את ההפרש.

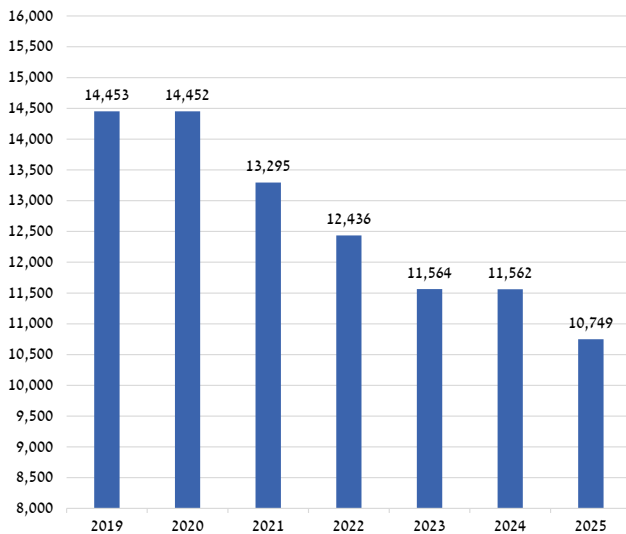
מספר הנשים המקבלות דמי מזונות

ב-2025 שולמו דמי מזונות ל-10,749 נשים¹ במוצע לחודש - ירידה של 7% לעומת 2024 והנמוך ביותר זה יותר מ-30 שנה. הירידה החלה עם חוק ההסדרים לשנים 2002-2003 - שבו הוחלו הקיצוץ בגמלה להבטחת הכנסה וההחמרות במבחן ההכנסות בחוק הבטחת הכנסה, שהשפיעו גם על הנשים

¹ בכלל המקבלות גם 30 גברים במוצע לחודש.

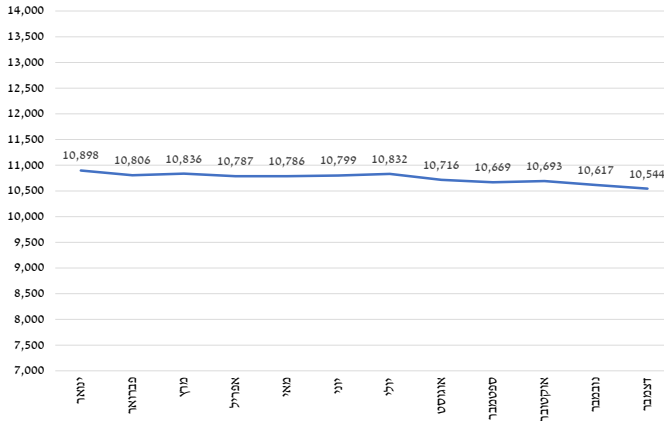
המקבלות דמי מזונות מביטוח לאומי. בעקבות התפרצות מגפת הקורונה בשנת 2020 נעצרה הירידה במספרן של המקבלות. בשנת 2021 התחדשה הירידה (תרשים 1) עד תחילת מלחמת חרבות ברזל בסוף 2023 ותחילת 2024 - אז הסתמנה עלייה ולאחר מכן התחדשה הירידה.

תרשים 1: נשים המקבלות דמי מזונות (ממוצע שנתי), 2019–2025

שנת 2025 החלה בירידה מתונה במספרן של המקבלות דמי מזונות. במאי חלה התייצבות ועלייה קלה בחודשים יוני ויולי, כנראה בעקבות מבצע עם כלביא. לאחר מכן המשיכה הירידה המתונה עד 10,544 מקבלות בדצמבר (תרשים 2).

תרשים 2: נשים המקבלות דמי מזונות, 2025

מאפייני הנשים

- מצב משפחתי:** בדצמבר 2025 כ-68% מן המקבלות דמי מזונות מהביטוח הלאומי היו גרושות, כ-13% פרודות (נשואות לחייב), כ-6% נשואות בשנית, והיתר, כ-13%, ידועות בציבור (לוח 1). שיעור הנשואות בשנית הולך ופוחת בהדרגה לאורך השנים, מ-9.2% בדצמבר 2014 לכ-6% בדצמבר בשנה הנסקרת. לרוב הנשים (71%) היו 1-2 ילדים ולכ-11% ארבעה ילדים ויותר (לעומת כ-79% וכ-9% בהתאמה בקרב האימהות העצמאיות בכלל האוכלוסייה²).

² משפחות עם ילדים עד גיל 24 לפי סוג משפחה, מספר ילדים עד גיל 24 במשפחה וקבוצת אוכלוסייה: לוח 20, משקי בית ומשפחות: תכונות דמוגרפיות 2024 על פי סקר כוח אדם. אתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח 1: נשים המקבלות דמי מזונות לפי מצב משפחתי (אחוזים), 2020–2025 (דצמבר)

שנה	סך הכל		נשואה לחייב	גרושה	נשואה בשנית	אחר
	מספרים מוחלטים	אחוזים				
2020	14,453	100	12.3	68.2	7.2	12.3
2021	12,487	100	12.8	67.6	6.5	13.2
2022	11,997	100	12.4	68.4	6.4	12.8
2023	11,697	100	12.5	68.1	6.3	13.1
2024	10,871	100	12.4	68.4	6.1	13.0
2025	10,544	100	13.0	67.9	5.9	13.1

- **סוג התשלום** (פסק דין או תקנות): כ-73% מהזכאיות לדמי מזונות מהביטוח הלאומי קיבלו בדצמבר 2025 את התשלום לפי פסק דין – ללא שינוי לעומת 2024, וזאת כהמשך למגמת הירידה מ-2020. יתר הנשים קיבלו את התשלום לפי התקנות: 3.1% בשיעור המלא וכ-24% בשיעור המופחת בגין הכנסות, כגון הכנסות מעבודה או מדמי אבטלה (לוח 2). דמי המזונות הממוצעים לאישה היו 2,236 ש"ח לחודש (16.8% מהשכר הממוצע³). הממוצע לפי פסק דין היה נמוך בהרבה מהממוצע לפי הסכום המלא של התקנות: 2,167 ש"ח לעומת 3,836 ש"ח לחודש בהתאמה (כ-16% מהשכר הממוצע לעומת כ-29% ממנו בהתאמה) (לוח 3), ודומה לממוצע הסכום המופחת של התקנות – 2,234 ש"ח (16.8% מהשכר הממוצע) (לוח 4).

³ השכר הממוצע לפי סעיף 2 לחוק הביטוח הלאומי המשמש לתשלום קצבאות – 13,316 ש"ח ב-2025.

לוח 2: נשים המקבלות דמי מזונות לפי סוג התשלום (אחוזים), 2020-2025 (דצמבר)

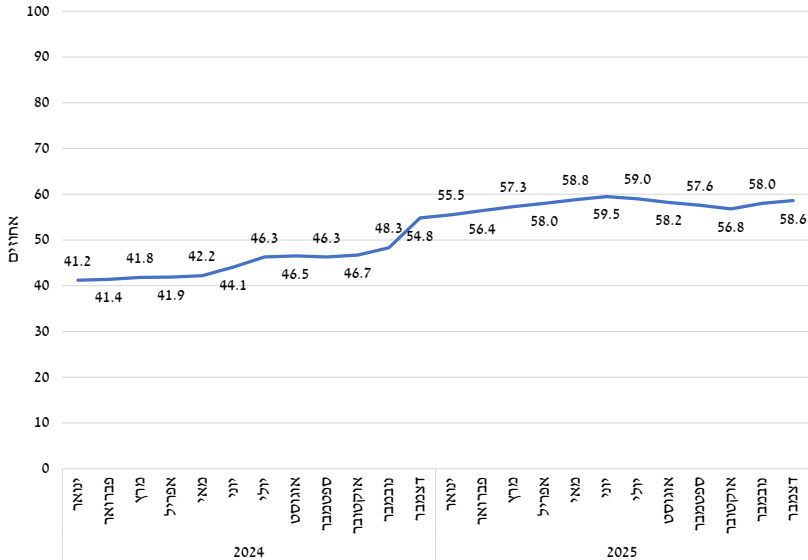
שנה	סך הכל		תשלום לפי תקנות		תשלום לפי פסק דין
	מספרים מוחלטים	אחוזים	מלא	מופחת	
2020	14,453	100	4.6	16.4	79.0
2021	12,487	100	4.9	19.9	75.2
2022	11,997	100	4.4	21.5	74.1
2023	11,697	100	3.8	20.0	76.2
2024	10,871	100	3.5	23.9	72.6
2025	10,544	100	3.1	24.3	72.6

לוח 3: תשלום ממוצע של דמי מזונות כאחוז מהשכר הממוצע* לפי סוג התשלום, 2020-2025 (דצמבר)

שנה	סך הכל	סוג התשלום	
		לפי התקנות	
		מלא	מופחת
2020	19.9	31.8	21.1
2021	19.9	31.9	20.0
2022	20.0	32.7	20.0
2023	18.6	30.6	18.6
2024	17.5	30.0	17.1
2025	16.8	29.0	16.8

* שכר ממוצע לפי סעיף 2 בחוק הביטוח הלאומי

תרשים 3: נשים עובדות בקרב מקבלות דמי מזונות (אחוזים), 2024-2025

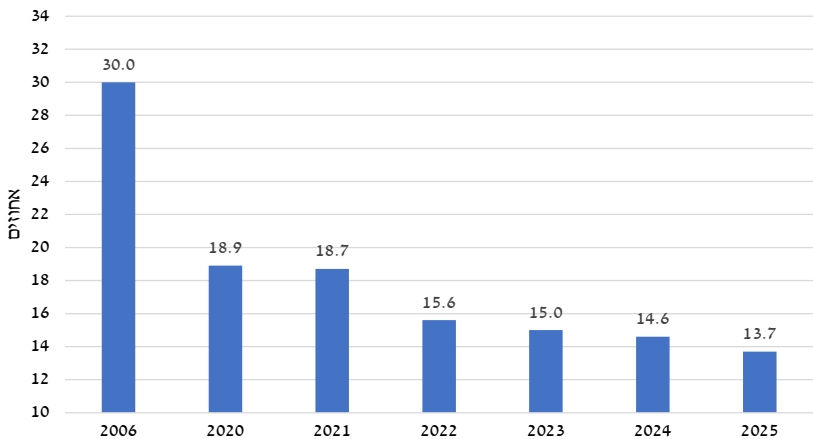
- מצב התעסוקה:** מינואר 2024 עד דצמבר 2024 עלה שיעור הנשים העובדות בהדרגה מכ-41% לכ-55%, ובמחצית הראשונה של שנת 2025 עלה שיעורן ל-59.5%. ואולם מיולי ועד אוקטובר שיעורן ירד מעט, מ-59% לכ-57%, ייתכן שבחלקו כתוצאה מהשלכות מבצע עם כלביא. מנובמבר שוב נצפתה מגמת עלייה ושיעורן הגיע ל-58.6% בדצמבר - יותר משיעורן בתחילת השנה. סך הכל עלה שיעור הנשים העובדות בקרב המקבלות דמי מזונות בדצמבר 2025 בהשוואה לדצמבר 2024 ב-3.8% נקודות האחוז (תרשים 3).
- סכום הקצבה:** דמי המזונות הממוצעים לנשים עובדות בדצמבר 2025 היו 1,991 ש"ח - 15% מהשכר הממוצע (לוח 4). בתוספת הכנסותיהן מעבודה, שהגיעו ל-33.4% מהשכר הממוצע (4,451 ש"ח), הגיעה הכנסתן הכוללת הממוצעת ל-48.4% מהשכר הממוצע (6,442 ש"ח) - כמעט פי 2.5 מהכנסתן של נשים שאינן עובדות - 2,582 ש"ח (כ-19% מהשכר הממוצע) (לוח 4).

לוח 4: תשלום ממוצע של דמי מזונות לפי מצב התעסוקה (מחירים שוטפים וכאחוז מהשכר הממוצע)* 2025-2020 (דצמבר)

שנה	סך הכל		מצב תעסוקה					
			לא עובדת			עובדת		
	דמי מזונות ממוצעים (ח"ש)	אחוז מהשכר הממוצע	דמי מזונות ממוצעים	אחוז מהשכר הממוצע	דמי מזונות ממוצעים	שכר ממוצע לעובדת	אחוז מהשכר הממוצע	סה"כ דמי מזונות והכנסה מעבודה
2020	2,101	19.9	2,254	21.4	1,796	17.0	3,398	5,193
2021	2,095	19.9	2,307	21.4	1,759	16.7	3,598	5,357
2022	2,111	20.0	2,355	22.3	1,791	17.0	3,624	5,415
2023	2,208	18.6	2,420	20.4	1,905	16.0	3,815	5,720
2024	2,194	17.5	2,521	20.1	1,925	15.4	4,141	6,066
2025	2,236	16.8	2,582	19.4	1,991	15.0	4,451	6,442

* השכר הממוצע לפי סעיף 2 לחוק הביטוח הלאומי המשמש לתשלום קצבאות.

תרשים 4: מקבלות הבטחת הכנסה מבין מקבלות דמי מזונות (אחוזים, ממוצע שנתי), 2025-2020, 2006

- **הבטחת הכנסה:** נשים שבית הדין פסק להן דמי מזונות נמוכים ושאין להן כל הכנסה אחרת, או שהכנסתן ממקורות אחרים נמוכה, זכאיות להבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי מכוח חוק הבטחת הכנסה, אם מתקיימים בהן כל תנאי הזכאות האחרים לגמלה. במהלך השנים שיעור המקבלות הבטחת הכנסה בכלל מקבלות דמי מזונות בממוצע לחודש הולך ופוחת (חוץ מאשר במצבי חירום כגון מגפת הקורונה ומלחמת חרבות ברזל). ב-2025 1,468 נשים בממוצע בחודש (13.7% מכלל המקבלות דמי מזונות) קיבלו גם גמלה להבטחת הכנסה. ב-2024 קיבלו 1,682 נשים בממוצע בחודש הבטחת הכנסה (כ-14.6% מכלל המקבלות) וב-2023 1,755 (15% מכלל המקבלות) לעומת 6,892 ב-2006 (כ-30% מכלל המקבלות) (תרשים 4).

תשלומים ותקבולים

סך התשלומים לנשים הזכאיות לדמי מזונות ב-2025 היה כ-314 מיליון ש"ח. בהשוואה לשנת 2024 ירדו התשלומים ב-6.6% במחירים ריאליים, בעיקר בשל ירידה במספר המקבלות (לוח 5).

לוח 5: מספר הנשים המקבלות דמי מזונות וסך התשלומים להן (אלפי ש"ח), 2025-2020

שנה	נשים המקבלות דמי מזונות (ממוצע חודשי)	תשלומים במחירים שוטפים (אלפי ש"ח)	תשלומים במחירי 2025 (אלפי ש"ח)
2020	14,452	371,449	435,540
2021	13,295	337,867	390,339
2022	12,436	327,153	362,050
2023	11,564	318,098	337,813
2024	11,562	326,420	336,324
2025	10,749	314,109	314,109

מספר החייבים בתשלום דמי מזונות ירד בין 2024 ל-2025 בכ-1%, מ-48,068 ל-47,626 (לוח 6). סך התקבולים מהחייבים בגין חובות לנשים שאינן זכאיות עוד למזונות ובגין חובות לזכאיות כיום היה ב-2025 כ-318 מיליון ש"ח (לוח 6).

לוח 6: מספר הגברים החייבים וסך התקבולים מהם (אלפי ש"ח), 2020-2025

שנה	גברים חייבים (ממוצע חודשי)	תקבולים במחירים שוטפים (אלפי ש"ח)	תקבולים במחירי 2024 (אלפי ש"ח)
2020	49,218	245,635	288,018
2021	48,995	281,501	325,219
2022	48,787	283,562	313,810
2023	48,583	309,100	328,257
2024	48,068	295,423	304,386
2025	47,626	317,542	317,542

סך החוב שהצטבר מאז הופעל חוק המזונות ב-1972 עלה לעומת 2024 ב-0.15% והסתכם בסוף 2025 בכ-6.057 מיליארד ש"ח. כ-28% מהחוב המצטבר, כ-1.723 מיליארד ש"ח, הוא חוב שעלול להיות אבוד, שכן חלק מהחייבים נמנים עם מי שאינם יכולים לשלמו (שוהים בחו"ל, אסירים, פושטי רגל, מקבלי גמלה להבטחת הכנסה או מי שנפטרו).